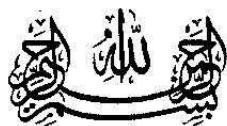

۲۲۹۷۰۹۶

پیش بینی ریسک مالی

مؤلف: جان دنیلسون

www.ketab.ir

مترجمان:

دکتر محسن صیقلی

مهندس صابر سیاری

مهندس جواد امینی

دندیلسون ، جان - ۱۹۶۳ م.	سر شناسه
پیش‌بینی ریسک مالی / نویسنده: جان دنیلسون، ترجمه: محسن صیقلی، صابر سیاری، جواد امینی.	عنوان و پدیدآور
تهران، نور علم.	مشخصات نشر
۳۶۰ ص.	مشخصات ظاهری
۹۷۸-۶۰۰-۱۶۹-۴۷۳-۸	شابک
Financial Risk Forecasting	عنوان انگلیسی
Financial risk management	موضوع
Financial risk	موضوع
Risk assessment - Mathematical models	موضوع
خطرسنجی- الگوهای ریاضی	شناسه افزوده
صیقلی، محسن، ۱۳۵۹. مترجم.	شناسه افزوده
سیاری، صابر، ۱۳۶۵. مترجم.	شناسه افزوده
امینی، جواد، ۱۳۷۱. مترجم.	ردہ بندی کنگره
HD ۶۱	ردہ بندی کنگره
۶۵۸/۱۵	ردہ بندی کنگره

نشر نورعلم: تهران - انقلاب - خ ۱۲ افروزدین - پلاک ۲۹۰ - تلفن: ۰۶۶۹۵۷۰۲۱ و ۰۶۶۴۰۵۸۸۰
 فروشگاه: خ ۱۲ افروزدین - پلاک ۲۹۰ - کتاب چرتکه و نورعلم -- ۰۹۱۲۲۰۷۹۸۴۹
 پخش: قلم سینا - انقلاب - ۱۲ افروزدین - ساختمان ۲۸۶ واحد ۴ تلفن ۰۶۶۹۵۷۰۲۱ و ۰۶۶۹۵۷۱۲۰

عنوان کتاب:	پیش‌بینی ریسک مالی
تالیف:	جان دنیلسون
مترجمان:	دکتر محسن صیقلی، مهندس صابر سیاری، مهندس جواد امینی.
ناشر:	نور علم
شمارگان:	۱۰۰۰ جلد
طراح جلد:	مهندس فاطمه خانی
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۱۶۹-۴۷۳-۸
نوبت چاپ:	اول ۱۴۰۱
چاپ و صحافی:	نصر
قیمت:	۱۲۰۰۰ تومان

در صورت عدم دسترسی به کتابهای این انتشارات، از طریق تماس با
 ۰۹۱۲۳۳۳۴۲۲۹ کتابها با پست به تمام نقاط ایران ارسال می‌شود.

فهرست مطالب

صفحه	
.....	مقدمه نویسنده
.....	مقدمه مترجمین
فصل ۱- بازارهای مالی، نرخ‌ها ریسک‌ها	
۱۸.....	۱-۱. قیمت‌ها، بازده‌ها و شاخص‌های سهام
۱۸.....	۱-۱-۱. شاخص‌های سهام
۱۹.....	۱-۱-۲. نرخ‌ها و بازده‌ها
۲۲.....	۱-۲. بازده‌های S&P 500
۲۴.....	۱-۲-۱. آمارهای S&P 500
۲۵.....	۱-۲-۲. آمارهای S&P 500 در R و Matlab
۲۸.....	۱-۳. ویژگی‌های بازده مالی
۲۹.....	۱-۴. نوسانات
۳۱.....	۱-۴-۱. خوش‌های نوسانات
۳۲.....	۱-۴-۲. خوش‌های نوسانات و ACF
۳۵.....	۱-۵. بی‌قاعده‌گی و دنباله‌های پهن
۳۸.....	۱-۶. شناسایی دنباله‌های پهن
۳۸.....	۱-۶-۱. تستهای آماری برای دنباله‌های پهن
۳۹.....	۱-۶-۲. روش‌های گرافیکی جهت تحلیل دنباله پهن
۴۲.....	۱-۶-۳. نتایج و پیامدهای دنباله‌های پهن به لحاظ مالی
۴۵.....	۱-۷. همبستگی غیر خطی
۴۶.....	۱-۷-۱. دلیل نمونه در خصوص همبستگی غیر خطی
۴۸.....	۱-۷-۲. همبستگی‌های فراگذشت
۵۰.....	۱-۸. کاپیولا
۵۱.....	۱-۸-۱. کاپیولا گوسی
۵۱.....	۱-۸-۲. نظریه کاپیولا
۵۴.....	۱-۸-۳. عملکرد کاپیولاها
۵۵.....	۱-۸-۴. برخی از جالش‌ها در زمینه کاربرد کاپیولاها
۵۶.....	۱-۹. خلاصه
فصل ۲- مدلسازی نوسانات تک متغیره	
۶۰.....	۲-۱. مدل‌سازی نوسانات
۶۱.....	۲-۲. مدل‌های نوسانات ساده
۶۱.....	۲-۲-۱. مدل‌های میانگین متحرک
۶۲.....	۲-۲-۲. مدل میانگین متحرک نمایی موزون

۶۵.....	و نوسانات مشروط GARCH.۳ -۲
۶۵.....	ARCH.۱ -۳ -۲
۶۹.....	GARCH.۲ -۳ -۲
۷۰	۲-۳-۲ حافظه یک مدل GARCH
۷۲.....	۴-۳-۲ روش GARCH نرمال
۷۲.....	۴-۳-۲ Student-t از نوع GARCH
۷۳.....	۴-۳-۲ GARCH به لحاظ معدل
۷۳.....	۴-۲ برآورد حداقل درستنمایی مدل‌های نوسانات
۷۴.....	۴-۲ تابع احتمال (۱) ARCH
۷۵.....	۴-۲ تابع احتمال GARCH(1,1)
۷۵.....	۴-۲ بر مبنای اهمیت σ_1
۷۶.....	۴-۲ موضوعات مطروحه در زمینه برآورد
۷۷.....	۴-۲ مدل‌های نوسانات تشخیص دهنده
۷۸.....	۴-۲ ۱. معیارهای ضریب احتمال و اهمیت پارامتر
۷۹.....	۴-۲ ۲. تحلیل مازادهای مدل
۷۹.....	۴-۲ ۳. مقایس های تناسب آماری
۸۰.....	۴-۲ ۶ عملکرد روش ARCH و روش GARCH
۸۰.....	۴-۲ ۱. نتایج برآورد
۸۱.....	۴-۲ ۲. تست های ضریب احتمال
۸۲.....	۴-۲ ۳. تحلیل مازاد
۸۲.....	۴-۲ ۴. تحلیل گرافیکی
۸۳.....	۴-۲ ۵. روند اجرایی
۸۶.....	۴-۲ ۷- سایر مدل‌های GARCH
۸۶.....	۴-۲ ۱. تأثیرات اهرمی و عدم تقارن
۸۷.....	۴-۲ ۲ مدل‌های قدرت
۸۷.....	۴-۲ APARCH.۳ -۷ -۲
۸۷.....	۴-۲ ۴. کاربرد مدل‌های APARCH
۸۹.....	۴-۲ ۵. برآورد روش APARCH
۹۰.....	۴-۲ ۸- مدل‌های نوسانات جایگزین
۹۰.....	۴-۲ ۱. نوسانات ضمنی
۹۱.....	۴-۲ ۲. نوسانات عینی
۹۱.....	۴-۲ ۳. متغیر تصادفی
۹۳.....	۴-۲ ۹- خلاصه

فصل ۳- مدل‌های نوسانات چند متغیره

۹۶.....	۱. پیش‌بینی نوسانات چند متغیره	۳
۹۷.....	۱-۱. بکارگیری	۳
۹۸.....	۲. روش EWMA	۳
۱۰۱.....	۳-۲. روش GARCH عمودی	۳
۱۰۱.....	۳-۲-۱. فرآیند کواریانس عمودی	۳
۱۰۲.....	۳-۲-۲. فرآیند اجرائی	۳
۱۰۳.....	۳-۴. مدل‌های CCC و DCC	۳
۱۰۳.....	۴-۴-۱. همبستگی‌های مشروط ثابت	۳
۱۰۴.....	۴-۴-۲. همبستگی مشروط داینامیک (DCC)	۳
۱۰۵.....	۴-۴-۳. روند اجرائی	۳
۱۰۶.....	۴-۵. مقایسه برآورد	۳
۱۰۸.....	۴-۶. امتدادهای چند متغیره مدل GARCH	۳
۱۱۰.....	۶-۶-۱. مشکلات اعدی	۳
۱۱۰.....	۶-۶-۲. مدل BBKK	۳
۱۱۱.....	۷. خلاصه	۳

فصل ۴- مقیاس‌های ریسک

۱۱۲.....	۱-۱. تعریف و بخش ریسک	۴
۱۱۶.....	۱-۲. نوسانات و تغییر	۴
۱۱۷.....	۱-۳. ارزش در معرض ریسک	۴
۱۱۸.....	۲-۳-۱. آیا VaR یک عدد منفی یا یک عدد مثبت می‌باشد؟	۴
۱۱۸.....	۲-۳-۲. سه مرحله در محاسبات VaR	۴
۱۱۹.....	۲-۳-۳. تفسیر و تحلیل VaR	۴
۱۲۰.....	۲-۳-۴. وضعيت عادی	۴
۱۲۰.....	۲-۳-۵. نماد	۴
۱۲۱.....	۴-۱. موضوعات مطرحه در زمینه اعمال VaR	۴
۱۲۱.....	۴-۲. صرفاً یک کوانتل می‌باشد	۴
۱۲۲.....	۴-۳. انسجام	۴
۱۲۶.....	۴-۴. آیا VaR حقیقتاً نقض کننده اصل زیرمجموعبدیری می‌باشد؟	۴
۱۲۷.....	۴-۵. دست بردن در VaR	۴
۱۲۸.....	۴-۶. سقوط نرخ پیش‌بینی شده	۴
۱۲۹.....	۴-۷. دوره‌های نگهداشت، مقیاس گیری و مأخذ زمانی	۴
۱۲۹.....	۴-۸-۱. طول دوره‌های نگهداشت	۴

۱۲۴.....	۴-۶. مقیاس دهی جذر زمان.....
۱۲۵.....	۴-۷. خلاصه.....

فصل ۵- اجرای فرآیندهای پیش‌بینی ریسک

۱۴۰.....	۵-۱. فرآیند اجرایی .....
۱۴۲.....	۵-۲. شبیه سازی تاریخی .....
۱۴۵.....	۵-۳-۱. برآورد سقوط نرخ پیش‌بینی شده .....
۱۴۵.....	۵-۳-۲. اهمیت ابعاد پنجره .....
۱۴۶.....	۵-۳-۳. مقیاس های ریسک و روش های پارامتریک .....
۱۴۷.....	۵-۳-۴. مشتق VaR .....
۱۵۰.....	۵-۳-۵. هنگامی که بازدهها به طور نرمال توزیع گردیده‌اند: VaR.....
۱۵۱.....	۵-۳-۶. طبق توزیع t VaR .....
۱۵۳.....	۵-۳-۷. سقوط پیش‌بینی شده طبق وضعیت عادی .....
۱۵۴.....	۵-۴. بازده‌های پیش‌بینی شده .....
۱۵۶.....	۵-۵. توأم با نوسانات مستقل از زمان .....
۱۵۶.....	۵-۵-۱. میانگین متغیر .....
۱۵۷.....	۵-۵-۲. روش EWMA .....
۱۵۹.....	۵-۵-۳. روش GARCH نرمال .....
۱۶۱.....	۵-۵-۴. سایر مدل‌های GARCH .....
۱۶۱.....	۵-۶. خلاصه.....

فصل ۶- مقدایر در معرض ریسک تحلیلی برای آپشن و اوراق قرضه

۱۶۴.....	۶-۱. آپشن‌ها .....
۱۶۵.....	۶-۱-۱. VaR با مدت نرمال .....
۱۶۷.....	۶-۱-۲. صحت VaR نرمال دوره‌ای .....
۱۶۸.....	۶-۱-۳. تحدب و VaR .....
۱۶۹.....	۶-۲. آپشن‌ها: .....
۱۷۱.....	۶-۲-۱. روند اجرانی .....
۱۷۳.....	۶-۲-۲. نرمال دلتا .....
۱۷۵.....	۶-۲-۳. دلتا و گاما .....
۱۷۵.....	۶-۳. خلاصه.....

فصل ۷- روش‌های شبیه‌سازی VAR برای آپشن‌ها و اوراق قرضه

۱۷۸.....	۷-۱. تولید کننده اعداد تصادفی ساختگی .....
۱۷۹.....	۷-۱-۱. تولید کننده هم شکل خطی .....
۱۸۱.....	۷-۱-۲. (RNG _s) های نابرابر و روش‌های انتقالی .....

۱۸۲.....	۷-۲. شبیه‌سازی قیمت گذاری .....
۱۸۳.....	۷-۲-۲. اوراق قرضه .....
۱۸۹.....	۷-۲-۲-۲. آپشن ها .....
۱۹۳.....	۷-۲-۳. شبیه‌سازی VaR برای یک دارایی .....
۱۹۳.....	۷-۲-۳-۱. مونت کارلو VaR با یک دارایی پایه .....
۱۹۵.....	۷-۲-۳-۲. یک آپشن برای یک دارایی پایه .....
۱۹۷.....	۷-۲-۳-۳. آپشن ها و یک سهام .....
۱۹۸.....	۷-۲-۴. شبیه‌سازی VaR پرتفوی .....
۱۹۹.....	۷-۲-۴-۱. شبیه‌سازی VaR پرتفوی برای دارایی‌های پایه .....
۲۰۱.....	۷-۲-۴-۲. پرتفوی برای آپشن ها .....
۲۰۲.....	۷-۲-۴-۳. نسخه‌های غنی تر .....
۲۰۲.....	۷-۲-۴-۴. موضوع‌هایی در تخمین شبیه‌سازی .....
۲۰۲.....	۷-۵-۱. کیفیت RNG .....
۲۰۳.....	۷-۵-۲. تعداد شبیه‌سازی‌ها .....
۲۰۵.....	۷-۶. خلاصه .....

فصل ۱-۱-۱. آجواری یک تست و تست تنش

۲۰۸.....	۸-۱. یک تست گرفتن .....
۲۱۱.....	۸-۱-۱. مقررات ریسک بازار .....
۲۱۱.....	۸-۱-۲. طول پنجره تخمین .....
۲۱۲.....	۸-۱-۳. آزمایش طول پنجره .....
۲۱۲.....	۸-۱-۴. نسبت‌های نقض .....
۲۱۲.....	۸-۲. یک تست گرفتن از S&P 500 .....
۲۱۶.....	۸-۲-۱. آنالیز .....
۲۲۱.....	۸-۲-۳. اهمیت یک تست گرفتن .....
۲۲۲.....	۸-۳-۱. تست پوشش برنولی .....
۲۲۵.....	۸-۳-۲. آزمایش کردن استقلال نقض ها .....
۲۲۰.....	۸-۳-۳. تست مشترک .....
۲۲۱.....	۸-۳-۴. یک تست گرفتن بر مبنای تابع ضرر .....
۲۲۲.....	۸-۴. یک تست های کسری مورد انتظار .....
۲۲۴.....	۸-۵. مشکلات یک تست گرفتن .....
۲۲۵.....	۸-۶. تست تنش .....
۲۲۶.....	۸-۶-۱. آنالیز سناریو .....
۲۲۸.....	۸-۶-۲. مواردی در آنالیز سناریو .....

۲۳۹	۶-۳. آنالیز سناریو و مدل‌های ریسک	۸
۲۴۰	۷. خلاصه	۸

فصل ۹- تئوری مقدار حدی

۲۴۴	۹-۱. تئوری مقدار حدی	۹
۲۴۵	۹-۱-۱. انواع دنباله‌ها	۹
۲۴۷	۹-۱-۲. توزیع مقدار حدی تعمیم یافته	۹
۲۴۸	۹-۲. بازده‌های دارایی و دنباله‌های چاق	۹
۲۵۰	۹-۳. کاربرد EVT	۹
۲۵۱	۹-۳-۱. توزیع پارتیو تعمیم یافته	۹
۲۵۲	۹-۲. روش Hill	۹
۲۵۳	۹-۳. پیدا کردن آستانه	۹
۲۵۵	۹-۴. کاربردها در شاخص S&P 500	۹
۲۵۷	۹-۴-۱. تراکم و پیچیدگی	۹
۲۶۰	۹-۴-۲. همبستگی زمانی	۹
۲۶۱	۹-۴-۳. شاخص حدی	۹
۲۶۲	۹-۴-۴. همبستگی در ARCH	۹
۲۶۳	۹-۴-۵. چه زمانی همبستگی مهم است؟	۹
۲۶۴	۹-۶. خلاصه	۹

فصل ۱۰- ریسک درونی

۲۷۰	۱۰-۱. پل میلینیوم	۱۰
۲۷۱	۱۰-۲. دلالت‌هایی برای مدیریت ریسک مالی	۱۰
۲۷۳	۱۰-۲-۱. بحران ۲۰۰۷-۲۰۱۰	۱۰
۲۷۶	۱۰-۳. قیمت‌های درون‌زای بازار	۱۰
۲۸۰	۱۰-۴. نقش دوگانه قیمت‌ها	۱۰
۲۸۱	۱۰-۴-۱. استراتژی‌های تجارت یوپا	۱۰
۲۸۱	۱۰-۴-۲. پوشش ریسک تغییرات	۱۰
۲۸۴	۱۰-۴-۳. شبیه‌سازی بازخورد	۱۰
۲۸۶	۱۰-۴-۴. خطر درونی و سقوط ۱۹۸۷	۱۰
۲۸۷	۱۰-۵. خلاصه	۱۰

پیوست‌ها

۲۸۹	ضمیمه A- سری‌های زمانی مالی	
۲۹۸	ضمیمه B- مقدمه‌ای بر R	
۳۲۶	ضمیمه C- معرفی برنامه Matlab	
۳۵۲	ضمیمه D- معرفی برنامه D	

مقدمه نویسنده

نقطه تمرکز این کتاب بر مطالعه ریسک بازار از جنبه کمی می‌باشد. تاکید بر ارائه بروزترین تکنیک‌های کمی پرکاربرد در تامین مالی برای مدیریت ریسک بازار و نمایش کاربرد آن‌ها باستفاده از دو زبان برنامه نویسی پایه‌ای، R و متلب می‌باشد. تمامی کدها در این کتاب می‌توانند از طریق وبسایت کتاب با آدرس www.financialriskforecasting.com دانلود گردند.

این کتاب ۳ موضوع اصلی شامل: فایننس، آمار و برنامه نویسی کامپیوتر را در بر می‌گیرد. فرض بر این گذاشته شده است که خواننده دارای یک فهم پایه‌ای از آمار و فایننس می‌باشد؛ گرچه ضرورتی به آشنایی قبلی با برنامه نویسی کامپیوتر نمی‌باشد. کتاب در قبال مسئله ریسک مالی یک رویکرد کاربردی با در آمیختن مطالب از فایننس، آمار و برنامه نویسی کامپیوتر را اتخاذ نموده است.

بنده مطالب این کتاب را چند سالی در دروس سال آخر مقطع کارشناسی روش‌های کمی و نیز در دوره کارشناسی ارشد برای پیش‌بینی ریسک بکار بردم. در اغلب موارد، دانشجویانی که این درس را انتخاب می‌نمایند بدون زمینه قبلی در برنامه نویسی کامپیوتر هستند اما بعد از اتمام درس توانمندی خوبی در اجرای مستقل مدل‌ها و کدهای این کتاب از خود نشان می‌دهند. تمامی محتوای این کتاب میتواند در طول ۱۰ هفته یا ۲۰ ساعت تدریس پوشش داده شوند.

اگلی فصول، شیوه اجرای تکنیک‌های متنوع توضیح داده شده در R و متلب را نشان می‌دهند. کتاب با دانلود یک نمونه از قیمت‌های سهام آغاز شده که سپس برای ارزیابی و برآورد مدل استفاده می‌شوند.

شمای کلی کتاب بشرح مقابله می‌باشد. فصل ۱ با مقدمه‌ای از بازارهای مالی و قیمت‌های سهام آغاز می‌گردد. این فصل ضمن ارائه نمای اولیه‌ای از مطالب، در مورد شاخص‌های بازار و قیمت سهام، پیش‌بینی ریسک و قیمت‌ها بحث نموده و با ویژگی‌های اصلی قیمت سهام از نقطه نظر ریسک اتمام می‌یابد.

تمرکز اصلی این فصل بر معرفی سه اصل پیکره بندی شده در ارتباط با بازده دارایی‌های مالی شامل: خوش‌های نوسان، دنباله‌های پهن و همبستگی خطی می‌باشد.

فصل ۲ و ۳ بر پیش‌بینی نوسان تمرکز می‌کنند. ابتدا بر نوسان تک متغیره و سپس بر نوسان چند متغیره. هدف از این امر بررسی تمامی شیوه‌های مورد استفاده در پیش‌بینی نوسانات ضمن بحث در مورد مدل‌های متعدد از خانواده GARCH همراه با جزئیات قابل توجه می‌باشد. ما در مورد مدل‌ها از دیدگاه تئوریک بحث نموده و اجرا و ارزیابی آن‌ها را نمایش می‌دهیم.

این امر بوسیله دو فصل در مورد مدل‌های ریسک و پیش‌بینی ریسک ادامه داده می‌شود. در فصل ۴ جنبه‌ی تئوریک پیش‌بینی ریسک بویژه نوسانات، ارزش در معرض ریسک (VaR) و افت‌های مورد انتظار را بحث گردیده و در فصل ۵ اجرای مدل‌های ریسک نمایش داده می‌شود.

سپس ما به تحلیل ریسک در اختیار معامله و اوراق قرضه می‌پردازیم. در فصل ۶ چنین شیوه‌های تحلیلی نظریه دلتا-نرمال VaR و دیرش نرمال VaR ارائه گردیده و در فصل ۷ شیوه‌های شبیه سازی مونت کارلو برای قیمت گذاری مشتقه و پیش‌بینی ریسک نمایش داده می‌شوند.

پس از بکارگیری مدل‌های ریسک، کیفیت آنها میباید ارزیابی گردند که این امر موضوع فصل ۸ می‌باشد. در این فصل چگونگی استفاده از بک تستینگ و تعدادی از متداول‌ترین ها بمنظور ارزیابی و مقایسه شیوه‌های پیش‌بینی ریسک که پیش در این کتاب آورده شده است ارائه می‌گرددند. این فصل با یک بحث جامع در خصوص آزمون استرس پایان می‌یابد.

شیوه‌های پیش‌بینی ریسک توضیح داده شده در این کتاب روی رخداد‌های رایج متتمرکز دارند اما در موارد خاصی لازم بود که ریسک رخدادهای بزرگ و نه چندان رایج نظری احتمال رخدادهایی که هر ۱۰۰ سال روی می‌دهند، پیش‌بینی گردند. برای انجام این امر، میبایست تئوری مقدار حدی (موضوع فصل ۹) بکار گرفته شود.

در فصل ۱۰ که فصل آخر میباشد، یک گام به عقب برداشته شده تا فرضیات اساسی در پشت اغلب هر یک از مدل‌های ریسک در هنگام کاربرد عملی بررسی گردند و انفاقاتی که در هنگام نقض این فرضیات رخ می‌دهد مورد بحث قرار گیرد. بدلیل اینکه ریسک مالی بصورت بنیادی درون زاست، مدل‌های ریسک مالی عادت آزاردهنده شکست در موقعي که بشدت مورد نیاز هستند دارند. چگونگی و چرايی این رخداد موضوع این فصل می‌باشد.

۴ پیوست وجود دارد که شامل: پیوست A مفاهیم پایه ای آمار و سری های زمانی ارجاع داده شده در کتاب را معرفی می‌نماید. در پیوست B و C یک مقدمه از R و مطلب ارائه می‌شود که یک مبحثی از اجرای مقدماتی بسته نرم افزاری را فراهم مینمایند. نهایتاً پیوست D بر حداکثر درست‌نمایی، مفاهیم، اجرا و آزمون آن متتمرکز می‌گردد. فهرستی از عبارات اختصاری نیز در این کتاب تدوین می‌گردد و پس از آن جدولی از نمادها ارائه می‌گردد.

جان دنیلسون